

Natuuronderzoek De Banen 2012

in het kader van verlenging ontgrondingenvergunning

Definitief

Teunesen Zand en Grint B.V.

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 25 april 2013

Verantwoording

Titel : Natuuronderzoek De Banen 2012
Subtitel : in het kader van verlenging ontgrondingenvergunning
Projectnummer : 305843
Referentienummer : GM-0098866
Revisie : D1
Datum : 25 april 2013

Auteur(s) : ing. M.C. Bonder, ing. F. Verhart en ir. J.A. Ettema

E-mail adres : rob.vanschijndel@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. R. van Schijndel

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. M. Drost

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Huidige situatie	5
2	Aanleiding en doel	7
2.1	Aanpak onderzoek	7
2.2	Literatuurstudie	7
2.3	Veldinventarisaties	8
3	Resultaten onderzoek	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Zoogdieren	10
3.2.1	Literatuuronderzoek	10
3.2.2	Resultaten veldonderzoek	10
3.3	Broedvogels	13
3.3.1	Literatuuronderzoek	13
3.3.2	Resultaten veldonderzoek	14
3.4	Vissen	16
3.4.1	Literatuuronderzoek	16
3.4.2	Resultaten veldonderzoek	16
3.5	Reptielen	18
3.5.1	Literatuuronderzoek	18
3.5.2	Resultaten veldonderzoek	18
3.6	Amfibieën	19
3.6.1	Literatuuronderzoek	19
3.6.2	Resultaten veldonderzoek	19
3.7	Ongewervelde diersoorten	20
3.7.1	Literatuuronderzoek	20
3.7.2	Resultaten veldonderzoek	20
3.8	Flora	20
3.8.1	Literatuuronderzoek	20
3.8.2	Resultaten veldonderzoek	20
4	Toetsing Flora- en faunawet	21
4.1	Flora- en faunawet	21
4.2	Zoogdieren	21
4.2.1	Vleermuizen	21
4.2.2	Das	21
4.2.3	Wild zwijn	22
4.2.4	Eekhoorn	22
4.3	Broedvogels	22
4.4	Vissen, reptielen en amfibieën	22
4.5	Ongewervelde diersoorten	22
4.6	Flora	22
5	Toetsing overige natuurwetten en regelgeving	23

5.1	Natuurbeschermingswet	23
5.1.1	Algemeen	23
5.1.2	Toetsing Natuurbeschermingswet	23
5.2	Boswet	24
5.2.1	Algemeen	24
5.2.2	Toetsing Boswet	24
5.3	Provinciaal Natuurbeleid	24
5.3.1	EHS	24
5.3.2	POG	24
5.3.3	Aanvullende aanduidingen.....	24
5.3.4	Toetsing Provinciaal Natuurbeleid	25
5.4	Gemeentelijk natuurbeleid	25
5.4.1	Algemeen	25
5.4.2	Toetsing kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening	26
6	Mitigerende maatregelen	27
6.1	Inleiding	27
6.2	Broedvogels	27
7	Conclusies en aanbevelingen	28
7.1	Conclusie Flora- en faunawet	28
7.2	Conclusie Natuurbeschermingswet 1998	28
7.3	Conclusie Boswet	28
7.4	Conclusie Provinciaal Natuurbeleid	28
7.5	Conclusie Kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening.....	28
7.6	Aanbevelingen Flora- en faunawet	29
8	Literatuur	30

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Aan de voet van de stuwwal van het Duitse Reichswald ligt het grondstoffenwingsgebied “De Banen”. Dit gebied maakt deel uit van de “Lob van Gennep”, een gebied van bijna 3.000 ha tussen Gennep en het Duitse Reichswald, waar het vigerende beleid is gericht op een gebiedsontwikkeling in het kader van onder andere de Reconstructie en waar functies als landbouw, (nieuwe) natuur, water en toeristisch-recreatieve ontwikkeling een plek moeten krijgen.

1.2 Doel van het onderzoek

Het primaire doel van het deelonderzoek natuur is te bepalen of er beschermde planten- en diersoorten in het plangebied aanwezig zijn in verband met de verlenging van de huidige ontgrondingvergunning. Door middel van een effectenstudie van het project op de natuurwaarden, wordt nagegaan of de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75, vijfde lid, onderdeel C bij het Ministerie van EZ nodig is.

Een secundair doel is te bepalen of er verplichtingen zijn vanuit andere groene wet- en regelgevingen, zoals de Boswet, gemeentelijke kapvergunning, Natuurbeschermingswet, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

1.3 Huidige situatie

Het grondstoffenwingsgebied “De Banen” bevindt zich in de gemeente Gennep in Noord-Limburg en beslaat ongeveer 147 hectare (figuur 1.1). Het ligt vrijwel geheel in de kilometerhokken 197:415, 197:416 en 198:415 (x: y). Groeve De Banen bevindt zich tussen de Kroonbeek, Leembaan, Leemdijk en het buurtschap Langehorst. De groeve bestaat uit twee, in fasen 1 en 2, gerealiseerde plassen in de westelijke helft. De nog niet volledig gerealiseerde plas in de oostelijke helft betreft fasen 3 en 4. De westelijke twee plassen worden omgeven door houtsingels en een grasstrook. De oostelijke plas is nog in exploitatie, maar delen hiervan zijn al ingericht. Aan de zuidzijde van het plangebied zijn houtsingels aangelegd, enkele poelen en een beekloop die in de toekomst gekoppeld zal worden aan de Kroonbeek. In het noordelijke deel van het plangebied ligt de huidige gekanaliseerde loop van de Kroonbeek. Ook is hier een gebied aanwezig dat met kleinschalige landschapselementen is ingericht. Dit fungeert als foerageergebied voor de Das en voor andere flora en fauna. In een later stadium zal de Kroonbeek hier worden afgekoppeld. Vervolgens worden een vijftiental poelen aangelegd in de zone tussen het Reichswald (Grensweg) en de zandwinplassen. De oostelijke plas zal worden voorzien van flauwe oevers en natte laagten, waardoor kansen voor natuurontwikkeling ontstaan. Ook is de aanplant en spontane ontwikkeling van bosjes in het gebied beoogd.

De aanpassing en omlegging van de Kroonbeek maakt nu geen deel uit van de activiteiten waarvoor de verlenging van de ontgrondingvergunning voor De Banen wordt aangevraagd. In de zone langs de Kroonbeek en tussen de Kroonbeek en de Grensweg zijn geen werkzaamheden voorzien in het kader van de ontgrondingvergunning. In het kader van het vigerende eindplan wordt de Kroonbeek omgelegd en omgevormd tot een poelenzone.

2 Aanleiding en doel

2.1 Aanpak onderzoek

De nadruk van het onderzoek ligt op de soorten die beschermd zijn in de beschermingsregimes tabel 2, tabel 3 of habitatrichtlijn IV en de vogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 tot en met 4, evenals de soorten van beschermingscategorie 5. De reden hiervoor is dat voor deze soorten een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75 benodigd kan zijn.

Er zijn door Grontmij een literatuurstudie en veldinventarisaties uitgevoerd in de periode 2006-2012. Het onderzoek is uitgevoerd binnen het plangebied waar werkzaamheden plaats vinden. Voor wat betreft de Das, een soort met een ruim territorium, is ook buiten dit gebied onderzoek uitgevoerd om de relatie tussen plangebied en burchtlocatie te kunnen onderzoeken.

2.2 Literatuurstudie

Bij de literatuurstudie is gebruik gemaakt van waarnemingsgegevens van de volgende externe bronnen:

- www.limburg.nl (provinciale vlakdekkende kartering flora en avifauna);
- Actieplan Vliegend hert in Limburg 2006-2010 (Natuurbalans, 2006);
- Avifauna van Limburg (Hustings et al., 2006);
- Basisinventarisatie Koningsven en De Banen (Van der Wal & Ten Haaf, 2006);
- Dachsebaue im Reichswald bis zum Jahre 2003 (Stichting Census, 2004);
- Dagvlinders en libellen (Van der Wal, H., 2008);
- Herpetofauna van Limburg (Van Buggenum et al., 2009);
- Inventarisatie dassen (Bureau Census, 2008-2012);
- Gegevens Dassenburchten tot en met 2006 van Vereniging Das & Boom;
- Themanummer Ketelwald Natuurhistorisch Maandblad, mei 2006, jaargang 95;
- Roofvogels Natuurmonumenten (Muskens, 2009);
- Veldonderzoek 2010 Afgraving Teunesen en heggegebied De Banen, Milsbeek (Hustings, 2011);
- Vissen in Limburgse beken (Crombaghs et al., 2000);
- Visgegevens van het Waterschap Peel en Maasvallei (oktober 2011) en verspreidingsgegevens van Vereniging Natuurmonumenten;
- Vogels van afgraving Teunesen en heggegebied De Banen 1997-2008/2009 (Hustings, 2009 en 2010);
- Veldonderzoek 2010 Afgraving Teunesen en heggegebied De Banen, Milsbeek 1997-2008 (Hustings, 2011);
- Wintertellingen vleermuizen Noord-Limburg (Natuurmonumenten, 2008-2012);
- Zoogdieren van Limburg (Huizenga et al., 2010) en Vliegend hert.

De literatuurgegevens zijn onder andere gebruikt om de veldbezoeken voor te bereiden. Daarnaast verbreden de gegevens de algehele beeldvorming van het belang van het plangebied en de directe omgeving. Tijdens deze veldbezoeken is nagegaan of de betreffende en mogelijk aanvullende soorten in het plangebied voorkomen. Soms zijn als gevolg van omstandigheden, genoemde soorten niet tijdens de veldbezoeken aangetroffen. Dit kan het volgende betekenen:

- de soort is niet meer aanwezig;
- de soort is mogelijk aanwezig in het kilometerhok, maar niet in het plangebied, omdat hier geen geschikt biotoop aanwezig is;
- in het plangebied is geschikt biotoop aanwezig, doch betreffende soort is niet aangetroffen, omdat de soort moeilijk inventariseerbaar is en/of omdat het om een kleine populatie gaat.

2.3 Veldinventarisaties

In de periode 2009 tot en met 2012 zijn door ecologen van Grontmij in totaal 8 veldbezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. Daarnaast zijn in de periode van 2006 tot en met 2012 nog 24 veldbezoeken gebracht aan het omliggende gebied. De nadruk van het onderzoek ligt op de beschermde soorten zoals genoemd in paragraaf 2.1.

Jaar	Maanden overdag	n	Maanden 's avonds	n
2006	maart, april, mei, juli en augustus	6	juli	1
2007	april en mei	2		
2008	april, mei, juli en augustus	4		
2009	<u>maart</u> , april en <u>juli</u>	3		
2010	<u>augustus</u>	2	<u>juli</u>	1
2011	<u>mei</u> , juni en <u>juli</u>	4	juli	1
2012	<u>juli</u>	1		

Figuur 2.1 Overzicht van de periodes waarin de inventarisaties plaats vonden, waarbij “n” het aantal veldbezoeken betreft. De veldbezoeken ter plaatse van de Banen zijn onderstreept. De overige veldbezoeken vonden plaats in de directe omgeving en aan de randen van het plangebied.

Vogels

Broedvogels zijn geïnventariseerd conform de methode “uitgebreide territoriumkartering”, zoals nader omschreven in *Vogelinventarisatie, Natuurbeheer in Nederland 3* (Hustings et al., 1985).

Zoogdieren

Voor wat betreft vleermuizen is er overdag in het veld een inschatting gemaakt van de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze vaste verblijfplaatsen kunnen bestaan uit:

- forse bomen met een doorsnede van minimaal 0,3 meter met holtes, spleten, scheuren of losse bast waarbij de ruimte naar boven toe uitloopt;
- gebouwen met spouwmuren, losliggende dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.

Tevens is overdag in het veld een inschatting gemaakt van de aanwezigheid van potentiële vaste vliegroutes en geschikte foerageergebieden. Vervolgens is, op basis van de bevindingen conform het protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevens Autoriteit Natuur¹, een inschatting gemaakt wanneer, waar en hoe vaak avondbezoeken worden gebracht.

Grondgebonden zoogdieren zijn geïnventariseerd tijdens het gehele veldseizoen. Om te bepalen of een soort gebruik maakt van het plangebied, is gedurende de inventarisaties gelet op potentiële verblijfplaatsen zoals burchten en nesten, evenals sporen van aanwezigheid. Deze laatste kunnen bestaan uit bijvoorbeeld vraatsporen, uitwerpselen, wissels, prenten en haren. Speciale aandacht is uitgegaan naar de Das, waarbij de uit de literatuur bekende burchten is nagegaan of deze nog belopen zijn en is in het plangebied en de directe omgeving gezocht naar eventuele nieuwe burchten.

Vissen, amfibieën en reptielen

De aanwezigheid van amfibieën en reptielen is bepaald door in totaal 120 matjes te plaatsen op 17 locaties, verdeeld over de verschillende deelgebieden, op in potentie geschikte locaties,

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur 2011. Vleermuisprotocol 2011, 1 juni 2012

conform de kwalitatieve onderzoeksmethodiek van Donker (2001). Dit onderzoek vond mede plaats in 2011 met het oog op de inventarisatie van natuurwaarden rondom het gebied Koningsven. Ongeveer eenderde van de matjes is uitgelegd nabij De Banen. Vervolgens zijn drie bezoeken gebracht om te controleren of zich onder of op deze matten reptielen of amfibieën bevonden. Bij het laatste bezoek zijn de matjes opgehaald.

Voor de inventarisatie van vissen en amfibieën is de Kroonbeek met een schepnet bemonsterd conform de voorgeschreven karteringsmethodiek van de RAVON. Deze bemonstering heeft uitsluitend buiten het plangebied plaatsgevonden.

Buiten het plangebied is de Kroonbeek geïnventariseerd op Beekprik door deze in de periode maart tot en met juni tijdens zonnige perioden op zicht te onderzoeken in de bij het Waterschap Peel en Maasvallei bekende paailocaties. De soort paait in de genoemde periode slechts enkele dagen en is dan goed zichtbaar. Daarnaast is met een schepnet getracht de larven van de Beekprik te vangen die in de modder leven. Vissenonderzoek binnen het plangebied heeft niet plaatsgevonden. De resultaten van de bemonstering buiten het plangebied in de Kroonbeek worden geacht representatief te zijn voor de ecologische waarde van de Kroonbeek binnen het plangebied.

Ongewervelde soorten

Inventarisatie van Vliegend hert is uitgevoerd door beschadigde volwassen eiken en eikenstobben te onderzoeken en te zoeken naar verkeersslachtoffers en overstekende dieren op de Grensweg.

Planten

Planten zijn tijdens alle veldbezoeken gedurende het seizoensverloop geïnventariseerd. De groeiplaatsen zijn daarbij ingemeten.

3 Resultaten onderzoek

3.1 Inleiding

In de hiernavolgende paragrafen worden de resultaten van de literatuurstudie en veldinventarisaties, van onderzoek in de afgelopen zes jaar, besproken.

In de Flora- en faunawet worden, voor een ontheffingsaanvraag, de inventarisatiegegevens van 3 jaar oud verspreidingsgegevens voor vleermuizen nog als actueel beschouwd. Voor de overige dier- en plantengroepen zijn inventarisatiegegevens van 5 jaar nog geschikt. Bij de veldinventarisaties is hiermee rekening gehouden. Indien noodzakelijk werd geacht, zijn de gegevens geactualiseerd en is het verspreidingsbeeld aangepast.

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur blijkt dat er diverse zoogdiersoorten zijn waargenomen in de kilometerhokken van het plangebied, die beschermd zijn in beschermingsregime tabellen 2, 3 of EU Habitatrictlijn Bijlage IV, zoals te zien in figuur 3.1 'Overzicht resultaten literatuurstudie zoogdieren in het onderzochte gebied'. Uit het verslag Gegevens Dassenburchten tot en met 2006 (Vereniging Das & Boom, 2006) blijkt dat enkele burchten in de directe omgeving van grondstoffenwinning De Banen aanwezig zijn. In het verleden is in verband met de aanwezigheid van enkele Dassenburchten een deel van het plangebied ingericht met kleinschalige landschapselementen (hagen en houtwallen) en kleine weilanden. Aan de inrichting van het terrein is vorm gegeven door input van Vereniging Das & Boom, Teunesen Zand en Grint en de Provincie Limburg.

Bij de veldbezoeken is dit als uitgangspunt meegenomen. Ook is bepaald hoe en in hoeverre de overige soorten gebruik maken van het plangebied.

Soort	Beschermingsstatus Flora- en faunawet	Literatuur
Bever	Bijlage IV Habitatrictlijn	X
Das	Tabel 3	X burchtlocaties
Eekhoorn	Tabel 2	X
Gewone dwergvleermuis	Bijlage IV Habitatrictlijn	X
Rosse vleermuis	Bijlage IV Habitatrictlijn	X

Figuur 3.1 Overzicht resultaten literatuurstudie zoogdieren in het onderzochte gebied.

3.2.2 Resultaten veldonderzoek

Vleermuizen

In juli 2006, juli 2010 en 2011 is onderzocht in hoeverre sprake is van verblijfplaatsen of vliegroutes in en rondom het plangebied. De volgende waarnemingen zijn verricht:

- De Zomereiken langs de Leembaan bezitten geen holtes of spleten die geschikt zijn als vaste verblijfplaatsen;
- De Zomereiken en de houtsingel langs de Leembaan hebben een functie als vliegroute en foerageergebied voor:
 - Gewone dwergvleermuis (12 individuen);

- Watervleermuis (5 individuen);
- Rosse vleermuis (3 individuen);
- Laatvlieger (2 individuen);
- Baardvleermuis (1 individu);
- De beplantingen ten zuiden van het plangebied hebben een functie als foerageergebied voor Gewone dwergvleermuis. De dieren hebben waarschijnlijk vaste verblijfplaatsen ter plaatse van de woningen in buurtschap Langehorst;
- De Zomereiken en de houtsingel langs de Leembaan hebben een functie als foerageergebied voor:
 - Gewone dwergvleermuis (tientallen individuen);
 - Rosse vleermuis (vijftal individuen).
- De bosrand van het Reichswald fungeert als foerageergebied voor:
 - Gewone dwergvleermuis (4 individuen);
 - Laatvlieger (8 individuen);

Figuur 3.2 De beplantingen langs de Leembaan die in gebruik zijn als vaste vliegroute en foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen (buiten plangebied).

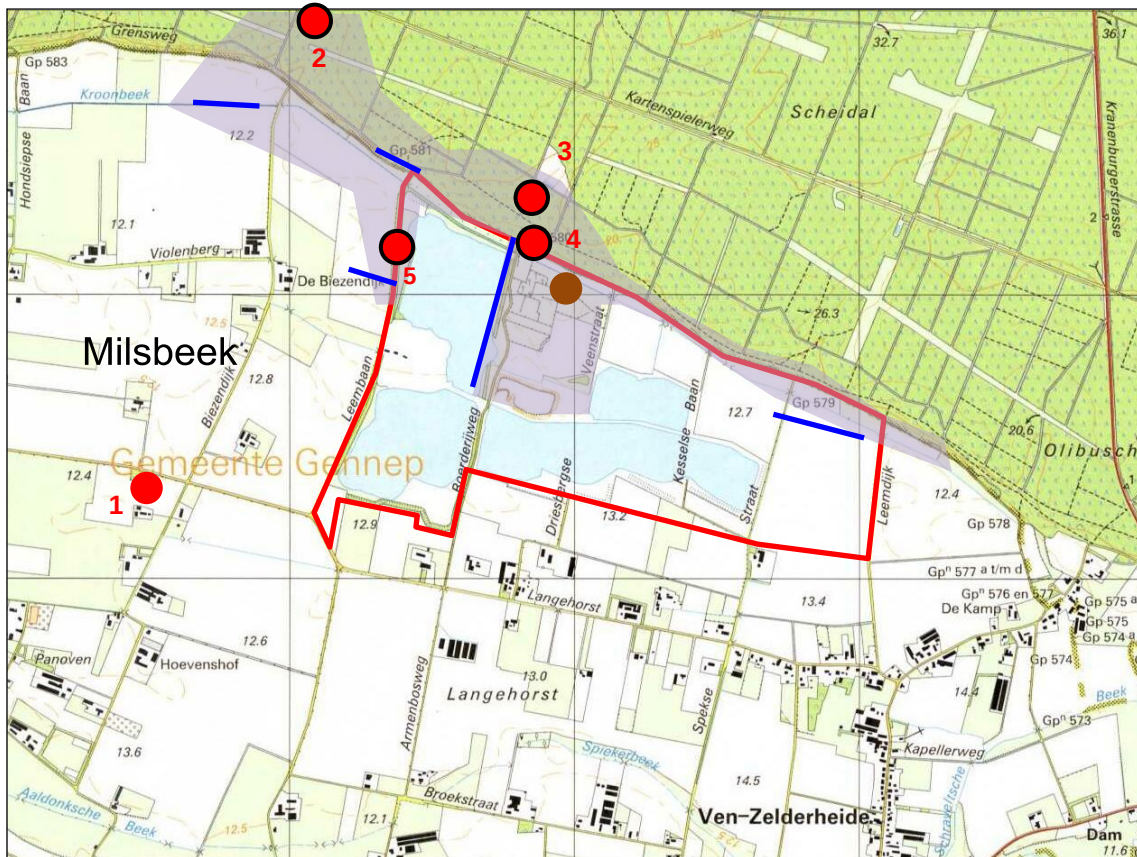
Das

In figuur 3.3 is af te lezen dat in 2010 en 2011 in totaal vijf burchten nabij het plangebied zijn waargenomen tijdens de veldinventarisaties. De situering van de vijf Dassenburchten is als volgt:

1. Deze burcht heeft 10 pijpen, doch vanaf 2009 is deze burcht verlaten. Deze burcht is niet belopen.
2. Burcht met 15 pijpen waarvan 6 belopen (Stichting Das & Boom, 2006). In 2010 en 2011 is deze burcht niet terug gevonden.
3. Dit bleek in 2010 een combinatie te zijn van een grote burcht (X: Y 197.760-416.260) bestaande uit 7 belopen pijpen en vele vervallen pijpen. Daarnaast is er een vervallen burcht met 5 pijpen en een vluchtpijp aanwezig. Deze burcht is belopen.
4. Deze locatie betreft een in 2011 gegraven bijburcht met enkele pijpen. Deze burcht is belopen.
5. In het verleden lag hier een burcht, die in 2011 opnieuw in gebruik is genomen. De burcht bestaat uit 2 belopen en 5 onbelopen pijpen. Deze burcht is belopen.

Uit vorenstaande valt op te maken dat van de 5 burchten er 3 belopen zijn en 2 niet belopen.

In het plangebied zijn Dassensporen waargenomen zoals prenten, putjes, wissels en locaties van Dassenharen aan prikkeldraad. Op basis van deze waarnemingen blijkt dat de Das in een deel van het plangebied foerageert. In figuur 3.3, is op basis van de aangetroffen sporen en ligging belopen burchten, het leefgebied van de dassenpopulatie beschreven. Dit beslaat ongeveer 1/3 deel van het plangebied. Binnen het plangebied is met name het voor de Das kleinschalig ingerichte gebied nabij de burchtlocaties 3 en 4 van belang, alsmede een smalle strook langs de Kroonbeek.

Figuur 3.3 Veldwaarnemingen van de Das (rode stip) en nestlocatie Eekhoorn (bruine stip). Ter plaatse van de rode stippen met zwarte rand bevinden zich actieve dassenburchten; de inactieve burcht heeft geen zwarte rand. De blauwe lijntjes betreffen sporen van de Das. Het paars begrensde gebied betreft het globale foerageergebied van de soort.

Figuur 3.4 Links het voor de Das ingerichte foerageergebied ter plaatse van groeve De Banen.

Eekhoorn

De Eekhoorn heeft een nest aan de noordzijde van groeve De Banen. De nestlocatie is aanwezig in een houtwal in het voor de Das kleinschalige ingerichte terrein. Op basis van de verrichte waarnemingen kan worden geconcludeerd dat het plangebied over voor de soort geschikte elementen beschikt en behoort tot het actuele leefgebied van de Eekhoorn.

Wild zwijn

Sporen van het Wild zwijn zijn waargenomen in De Banen. Binnen het plangebied kan het kleinschalige Dassenleefgebied worden beschouwd als foerageergebied. Primair leeft de soort in het aangrenzende Reichswald.

Overige zoogdiersoorten

Uit de literatuurstudie blijkt dat voorts nog de Bever bekend is uit de kilometerhokken van het plangebied. Van deze soort zijn nimmer aanwijzingen gevonden dat actueel leefgebied aanwezig is in het plangebied.

Tijdens de veldinventarisaties zijn voorts soorten die beschermd zijn in het beschermingsregime tabel 1 in het plangebied, waargenomen. Het betreft Bosspitsmuis, Haas, Konijn, Mol, Ree, Rosse woelmuis, Veldmuis, Vos en Woelrat. Deze soorten maken frequent gebruik van het plangebied en hebben in of grenzend aan het plangebied ook hun leefgebied. Ten aanzien van tabel 1-soorten geldt een complete vrijstelling voor de verbodsbepalingen die van toepassing zijn op werkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Wel dient de zorgplicht artikel 2 lid 1 en lid 2 van de Flora- en faunawet, in acht te worden genomen. Dit houdt in dat maatregelen worden getroffen die voorkomen dat diersoorten onnodig worden verwond, gedood, verstoord en deze in staat stellen weg te vluchten en zich elders te vestigen. Op de langere termijn biedt de zandwinning De Banen voor veel zoogdiersoorten veel mogelijkheden voor vestiging of kwalitatieve verbetering van actueel leefgebied.

Soort	Beschermingsstatus Flora- en faunawet	Vaste verblijven	Functie plangebied
Baardvleermuis	Bijlage IV Habitatrichtlijn	Niet in plangebied	Vliegroute
Gewone dwergvleermuis	Bijlage IV Habitatrichtlijn	Niet in plangebied	Vliegroute en foeragerend
Laatvlieger	Bijlage IV Habitatrichtlijn	Niet in plangebied	Vliegroute
Rosse vleermuis	Bijlage IV Habitatrichtlijn	Niet in plangebied	Vliegroute en foeragerend
Watervleermuis	Bijlage IV Habitatrichtlijn	Niet in plangebied	Vliegroute
Das	Tabel 3	Buiten plangebied, 4 burchten belopen, 2 niet belopen	Preferent leefgebied
Eekhoorn	Tabel 2	Eén nestlocatie	Foerageergebied
Wild zwijn	Tabel 2	Niet in plangebied	Foerageergebied

Figuur 3.5 Overzicht resultaten veldinventarisaties zoogdieren in het plangebied.

3.3 Broedvogels

3.3.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur zijn waarnemingen bekend binnen de kilometerhokken waar het plangebied zich in bevindt van broedvogels uit de categorieën 1 tot en met 4 van de Flora- en faunawet, namelijk: Boomvalk, Buizerd, Havik, Huismus, Ransuil, Sperwer, Steenuil en Wespendif. De vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Tijdens de veldbezoeken is nagegaan op welke wijze deze soorten gebruik maken van het plangebied.

De omvang van de lokale populaties van de verschillende broedvogels uit de categorieën 1 tot en met 4 van de Flora- en faunawet is als volgt (Hustings et al., 2006):

- Boomvalk: De lokale populatie bestaat uit drie territoria, in de kop van Limburg zijn dat zeven;
- Buizerd: De lokale populatie bestaat uit zeven territoria plus tenminste drie territoria in het aangrenzende deel van het Reichswald;
- Havik: De lokale populatie bestaat uit vijf territoria, in het gehele Ketelwaldgebied circa 50 territoria aanwezig zouden zijn (NABU & WMG, 2007);
- Huismus: De lokale populatie bestaat waarschijnlijk uit tientallen paren;
- Ransuil: Geen lokale populatie, incidentele waarneming in De Banen (Hustings, 2009);
- Sperwer: De lokale populatie bestaat uit twee territoria;
- Steenuil: De lokale populatie bestaat uit zeven territoria;
- Wespendif: De lokale populatie bestaat uit twee territoria. In het Reichswald komen echter meer paren voor, maar over de aantallen zijn geen gegevens bekend.

In de literatuur is de aanwezigheid van de volgende broedvogels van categorie 5 vermeld: Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomkruiper, Ekster, Gekraagde roodstaart, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Kleine bonte specht, Koolmees, IJsvogel, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Spreeuw, Torenvalk, Zwarte kraai, Zwarte Roodstaart en Zwarte specht. Tijdens de veldbezoeken is nagegaan op welke wijze deze soorten gebruik maken van het plangebied.

De nesten en het bijbehorende leefgebied van broedvogels van categorie 5 zijn alleen gedurende het broedseizoen beschermd. De meeste soorten broeden in de periode van 15 maart tot 15 augustus. Deze periode kan worden beschouwd als het broedseizoen. Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.

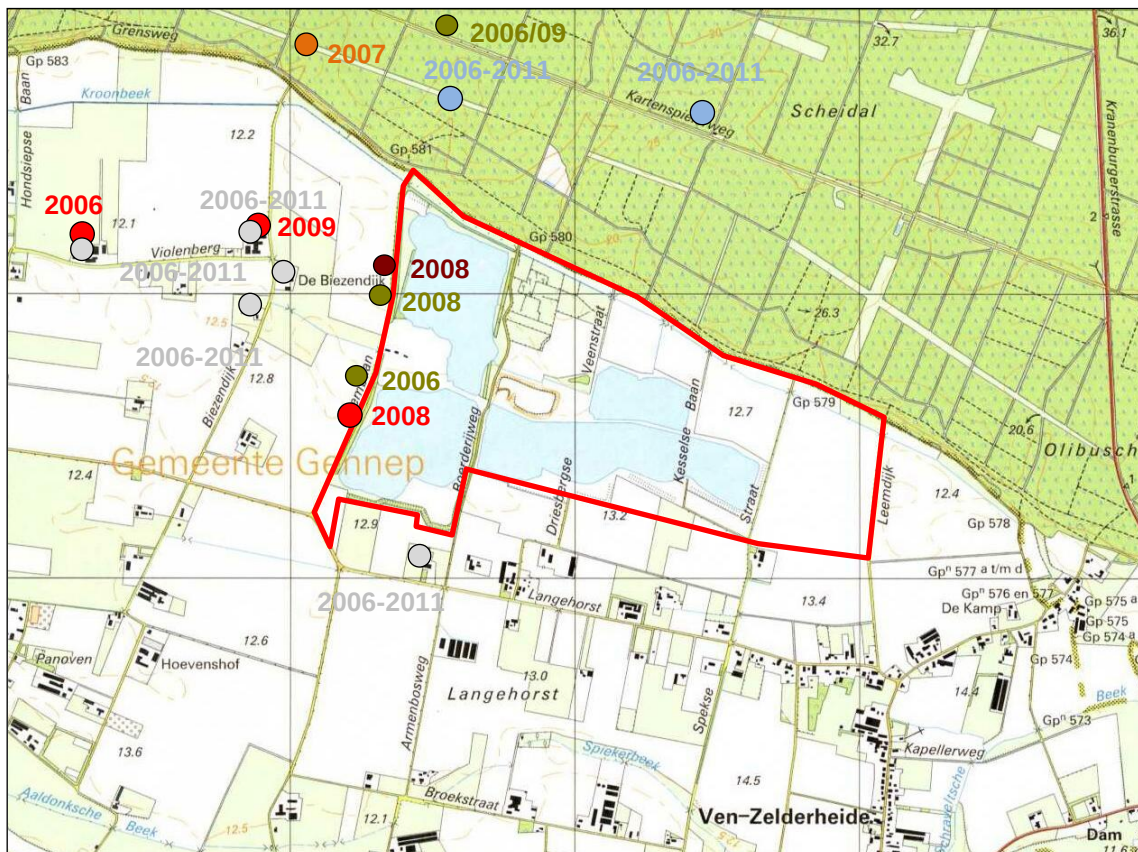
3.3.2 Resultaten veldonderzoek

Boomvalk

In groeve De Banen wordt de soort jaarlijks foeragerend op Oeverzwaluwen en libellen waargenomen. In 2008 is de soort alarmerend waargenomen in de bomenlaan langs de Leembaan. In dat jaar heeft de soort ook gebroed in een boom langs de Leembaan. De soort broedt incidenteel aan de rand van het plangebied.

Buizerd

De Buizerd had in 2008 een nest in een boom langs de Leembaan aan de rand van groeve De Banen. De soort broedt incidenteel aan de rand van het plangebied.

Figuur 3.6 Broedlocaties uit veldinventarisaties en literatuur van Boomvalk (bruine stippen), Buizerd (olijfkleurige stippen), Huismus (grijze stippen), Havik (oranje stip), Steenuil (rode stippen) en Wespendif (blauwe stippen).

Havik

In het Reichswald en op de Sint Jansberg nabij het plangebied, zijn kekkerende individuen of baltende paren van de Havik waargenomen. Dit duidt op een broedpoging. Het Reichswald fungeert als jaarlijkse broedlocatie. In 2010 en 2008 maakte het plangebied deel uit van de territoria van twee paar Havik. In 2007 maakte De Banen deel uit van drie territoria van de soort. De Havik is regelmatig foeragerend waargenomen in het plangebied. De soort jaagt op vogels, zoals Houtduiven, en op zoogdieren als Haas en Konijn. Het plangebied fungeert als foerageergebied voor de Havik.

Huismus

De Huismus broedt in gebouwen buiten het plangebied langs de Violenberg, Biezendijk en Langehorst. Vanuit deze broedlocaties foerageert de soort vooral op de erven van deze gebouwen. Sporadisch foerageert de soort ook in het plangebied. Het gebied is nauwelijks van belang voor de soort.

Sperwer

Deze soort wordt jaarlijks foeragerend waargenomen in groeve De Banen. De Sperwer broedt in het aangrenzende deel van het Reichswald, maar er zijn geen nesten aangetroffen; exacte broedlocaties zijn niet bekend. De soort broedt niet in het plangebied.

Steenuil

In 2006, 2008 en 2009 is de Steenuil op drie locaties roepend waargenomen aan de westzijde van De Banen, namelijk langs de Leembaan (1 paar) en langs de Violenberg (2 paar). De soort is in het plangebied niet foeragerend waargenomen. Uitgaande van de afstand ten opzichte van de broedlocaties kan het plangebied wel worden beschouwd als foerageergebied voor de soort. De soort broedt niet in het plangebied.

Wespendief

De Wespendief is in het aangrenzende deel van het Reichswald roepend en rondvliegend waargenomen tijdens de onderzoeksperiode. Ook wordt de soort "vlinderend" waargenomen boven het plangebied¹. De soort broedt jaarlijks in het Reichswald. Uit de verrichte waarnemingen blijkt dat de soort tijdens de onderzoeksperiode één à twee territoria had in het aan het plangebied grenzende deel van het Reichswald. Het plangebied kan worden beschouwd als foerageergebied voor de soort.

Broedvogels van categorie 5 van de "indicatieve lijst"

De volgende vogels van categorie 5 zijn in de onderzoeksperiode als broedvogel vastgesteld in De Banen: Bonte vliegenvanger, Boomkruiper, Bosuil, Ekster, Gekraagde roodstaart, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Kleine bonte specht, Koolmees, IJsvogel, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Spreeuw, Torenvalk, Zwarte kraai en Zwarte Roodstaart. De Oeverzwaluw broedde in 2011 met maar liefst 702 paren in de ontgroning De Banen; deze locatie behoort tot de grootste Oeverzwaluwkolonies van Nederland.

Figuur 3.7 De wand met Oeverzwaluwkolonie links en rechts de Oeverzwaluw

Overige broedvogels

In totaal broeden in De Banen ongeveer 50 soorten vogels. Voor een overzicht van de broedvogels van groeve De Banen wordt verwezen naar het rapport Vogels van afgraving Teunesen en heggengebied De Banen, Milsbeek 1997-2008 en 2010 (Hustings, 2009 en 2011). In groeve De Banen is de Kleine karekiet opvallend algemeen met 74 nesten in 2006 en 66 nesten in 2007. De Kleine plevier had in 2007 één territorium ter plaatse van groeve De Banen (Hustings, 2007). In 2008 waren drie paren aanwezig, waarvan één paar drie jongen heeft grootgebracht. In 2010 heeft een Stormmeeuw gebroed bovenop een baggermachine. Ook de Visdief heeft in 2009 en 2010 gebroed.

Soort	Beschermingsstatus Flora- en faunawet	Situatie als broedvogel	Functie plangebied
Boomvalk	Categorie 4 vogels	Buiten plangebied	Foerageergebied
Buizerd	Categorie 4 vogels	Buiten plangebied	Foerageergebied
Havik	Categorie 4 vogels	Buiten plangebied	Foerageergebied
Huismus	Categorie 2 vogels	Buiten plangebied	Deels foerageergebied
Sperwer	Categorie 4 vogels	Buiten plangebied	Foerageergebied
Steenuil	Categorie 1 vogel	Buiten plangebied	Foerageergebied
Wespendief	Categorie 4 vogel	Buiten plangebied	Foerageergebied

Figuur 3.8 Overzicht resultaten veldinventarisaties broedvogels categorieën 1 tot en met 4.

3.4 Vissen

3.4.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur blijkt dat de volgende vissoorten die beschermd zijn in beschermingsregime tabellen 2, 3 of EU Habitatrictlijn Bijlage IV voorkomen in de kilometerhokken van het plangebied: Beekprik, Bittervoorn en Kleine modderkruiper. Tijdens de veldbezoeken is de aanwezigheid van deze soorten onderzocht.

Uit onderzoek van Waterschap Peel en Maasvallei in de jaren 1990, 1996, 2007 en 2011 blijkt dat de Beekprik aanwezig is in het deel van de Kroonbeek direct ten westen van De Banen. Op deze locatie zijn tevens twee paailocaties aanwezig. Deze paailocaties bestaan uit een deel van de Kroonbeek met een bodem, bestaande uit grof zand en fijn grind die als gevolg van een lokale waterstroming, bloot is komen te liggen. De resterende bodem van de Kroonbeek bestaat voornamelijk uit een dunne sliblaag. In de sliblaag groeien de jonge vissen op en is de Beekprik ook elders in de Kroonbeek aanwezig.

3.4.2 Resultaten veldonderzoek

Beekprik

De Beekprik is onderzocht ter plaatse van de bij het Waterschap Peel en Maasvallei bekende paailocaties, maar ook daarbuiten. De bekende locaties van de soort liggen ten westen van het plangebied. De soort is niet waargenomen tijdens de veldinventarisaties. In 2011 is de soort wel waargenomen door het Waterschap Peel en Maasvallei. In De Banen is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van Beekprik in de Kroonbeek. Aangenomen wordt dat de soort ook gebruik kan maken van dit deel van de Kroonbeek, en dit deel van de Kroonbeek deel uitmaakt van het leefgebied van de soort. Omdat de aanpassing van de Kroonbeek geen onderdeel uitmaakt van de vergunningsaanvraag zijn vervolgstappen niet nodig.

Bittervoorn

De Bittervoorn is bekend uit de literatuur, maar bij bemonstering van de Kroonbeek ten westen van het plangebied niet aangetroffen. Of de soort binnen het plangebied aanwezig is niet bekend, en is niet van belang in verband met de aanvraag van een ontgrondingvergunning, omdat de voorgenomen werkzaamheden niet van invloed zijn op de Kroonbeek.

Kleine modderkruiper

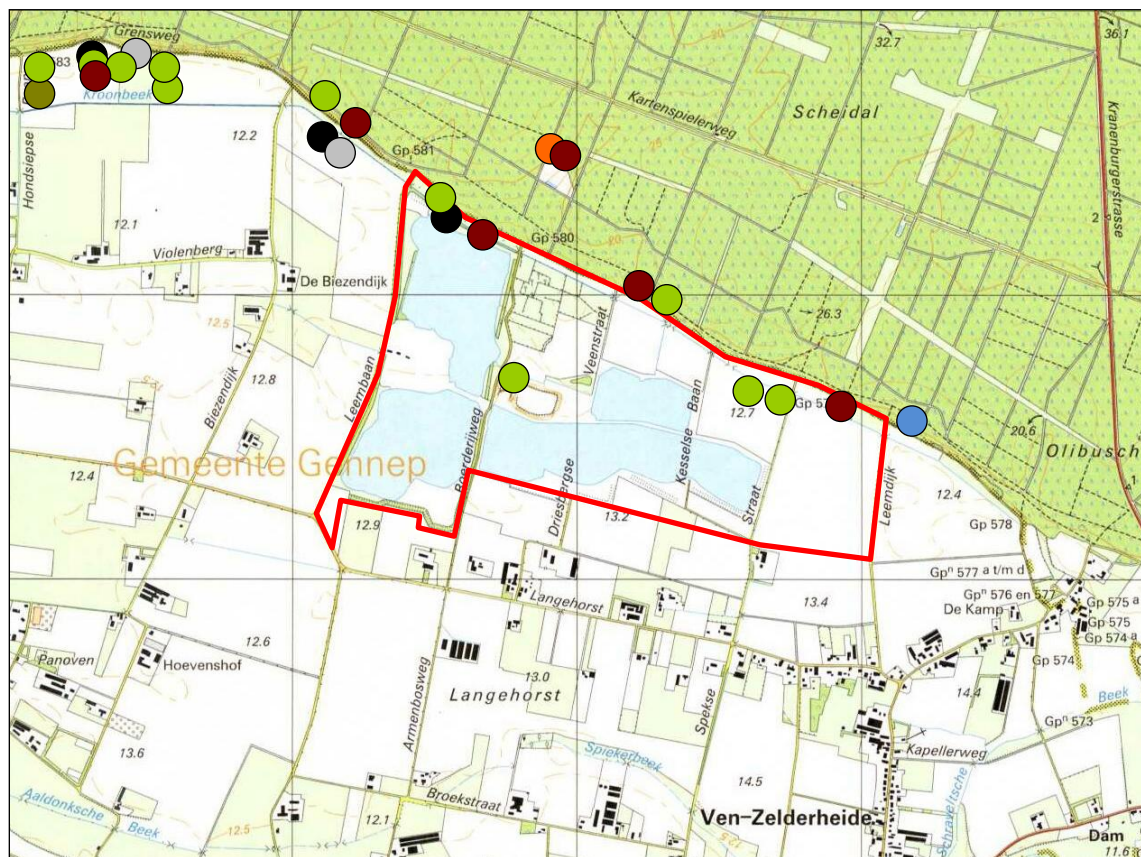
De Kleine modderkruiper is bekend uit de literatuur, maar bij bemonstering van de Kroonbeek ten westen van het plangebied niet aangetroffen. Het voorkomen in het deel van de Kroonbeek binnen De Banen is niet onderzocht. Aangenomen wordt dat de Kroonbeek geen actueel leefgebied vormt van de soort.

Overige vissoorten

Bij de bemonstering van de Kroonbeek zijn buiten het plangebied Baars, Blankvoorn, Driedoornige stekelbaars, Rietvoorn, Snoek en Tiendoornige stekelbaars gevangen. Aangenomen wordt dat deze soorten ook leefgebied hebben in het deel van de Kroonbeek dat binnen het grondstoffenwingsgebied De Banen ligt. Deze algemene soorten zijn beschermd in de Visserijwet of beschermd in beschermingsregime tabel 1. Bij ruimtelijke ingrepen geldt een vrijstelling voor de ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet. Zodoende heeft de aanwezigheid van deze soorten geen consequenties voor het initiatief. Wel dient de zorgplicht artikel 2 lid 1 en lid 2 van de Flora- en faunawet, in acht te worden genomen. Dit houdt in dat maatregelen moeten worden getroffen die voorkomen dat diersoorten onnodig worden verwond, gedood, verstoord en deze in staat stellen weg te vluchten en zich elders te vestigen.

Soort	Beschermingsstatus Flora- en faunawet	Literatuur	Veldinventarisaties
Beekprik	Tabel 3	2 paailocaties (buiten plangebied)	Leefgebied
Bittervoorn	Tabel 3	X buiten plangebied	Buiten plangebied
Kleine modderkruiper	Tabel 2	X buiten plangebied	Buiten plangebied

Figuur 3.9 Overzicht resultaten literatuurstudie en veldinventarisaties vissen in en nabij het plangebied.

Figuur 3.10 Waarnemingen veldinventarisaties en literatuur van Alpenwatersalamander (oranje stip), Beekprik (olijfgroene stip), Gladde slang (blauwe stip), Hazelworm (grijze stip), Levendbarende hagedis (bruine stip), Ringslang (zwarte stip) en Zandhagedis (groene stip) in en nabij het plangebied.

3.5 Reptielen

3.5.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur blijkt dat de volgende reptielsoorten die beschermd zijn in beschermingsregime tabellen 2, 3 of EU Habitatrichtlijn Bijlage IV voorkomen in de kilometerhokken van het plangebied: Gladde slang, Hazelworm, Levendbarende hagedis, Ringslang en Zandhagedis.

Tijdens de veldbezoeken is de aanwezigheid van deze soorten onderzocht.

Volgens De Jong et al. (2006) is één exemplaar van de Gladde slang langs de Grensweg ten oosten van zandafgraving De Banen waargenomen. Langs de Grensweg zijn, volgens Natuurmonumenten, ook recente waarnemingen gedaan van deze soort.

In het voorjaar van 1974 zijn Ringslangen uitgezet in het natuurreserveat De Bruuk bij Groesbeek. De dieren zijn afkomstig van het Kromme Rijngebied in de provincie Utrecht (artikel Natuurhistorisch Maandblad mei 2006). Sindsdien heeft de soort zich vanuit De Bruuk verspreid naar het zuiden.

Uit gegevens van Vereniging Natuurmonumenten blijkt dat de Zandhagedis een actueel leefgebied heeft langs de Grensweg, doch buiten het plangebied.

3.5.2 Resultaten veldonderzoek

Gladde slang

De soort is niet onder de geplaatste matjes aangetroffen. In combinatie met de waarneming uit de literatuur kan worden geconcludeerd dat deze soort weliswaar een kleine populatie heeft ten noordoosten van groeve De Banen, maar dat de soort niet in het plangebied voorkomt.

Hazelworm

De soort is onder enkele matjes langs de Grensweg aangetroffen. Daarnaast zijn enkele exemplaren aangetroffen op de Grensweg. De conclusie is dat de strook tussen de Kroonbeek en de Grensweg kan worden beschouwd als leefgebied van de Hazelworm.

Levendbarende hagedis

De Levendbarende hagedis is tijdens de onderzoeksperiode aangetroffen op vijf locaties in de wegberm van de Grensweg langs de bosrand van het Reichswald en aan de noordrand van groeve De Banen. Op basis van de verrichte waarnemingen kan worden geconcludeerd dat het gebied tussen de Kroonbeek en de Grensweg leefgebied is van de Levendbarende hagedis.

Ringslang

Tijdens de veldinventarisaties zijn in 2011 twee Ringslangen waargenomen langs de Grensweg en in een ruigte langs de Kroonbeek. Op basis van de verrichte waarnemingen kan worden geconcludeerd dat de zone langs de Grensweg leefgebied is van de Ringslang.

Figuur 3.11 Links Hazelworm en rechts Levendbarende hagedis.

Figuur 3.12 Jonge ringslang (links) en Vrouwtje Zandhagedis (rechts)

Soort	Beschermingsstatus Flora- en faunawet	Literatuur	Veldinventarisaties
Gladde slang	Bijlage IV Habitatrichtlijn	X buiten plangebied	Buiten plangebied
Hazelworm	Tabel 3	X buiten plangebied	Leefgebied
Levendbarende hagedis	Tabel 2	X	Leefgebied
Ringslang	Tabel 3	X	Leefgebied
Zandhagedis	Bijlage IV Habitatrichtlijn	X	Leefgebied

Figuur 3.13 Overzicht resultaten literatuurstudie en veldinventarisaties reptielen in en nabij het plangebied.

3.6 Amfibieën

3.6.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur blijkt dat de volgende amfibiesoorten die beschermd zijn in beschermingsregime tabellen 2, 3 of EU Habitatrichtlijn Bijlage IV voorkomen in de kilometerhokken van het plangebied: Alpenwatersalamander.

3.6.2 Resultaten veldonderzoek

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is niet waargenomen tijdens de veldinventarisaties. Het plangebied maakt geen deel uit van het leefgebied van de soort.

Poelkikker

In 2011 is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van de Poelkikker. Uit bemonstering en soortspecifieke determinatie is gebleken dat in de geschikte poelen alleen bastaardkikkers voorkomen. Aanwezigheid van de soort kan worden uitgesloten.

Overige reptiel-, amfibie- en vissoorten

Van de amfibieën is vastgesteld dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander in de waterpartijen voorkomen. Van Bruine kikker en Gewone pad is voortplanting aangetoond.

Deze soorten zijn beschermd binnen het beschermingsregime van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ingrepen geldt een vrijstelling voor de ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet. Zodoende heeft de aanwezigheid van deze soorten geen consequenties voor het initiatief. Wel dient de zorgplicht artikel 2 lid 1 en lid 2 van de Flora- en faunawet, in acht te worden genomen. Dit houdt in dat maatregelen moeten worden getroffen die voorkomen dat diersoorten onnodig worden verwond, gedood, verstoord en deze in staat stellen weg te vluchten en zich elders te vestigen.

3.7 Ongewervelde diersoorten

3.7.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur blijkt dat het Vliegend hert, beschermd in beschermingsregime tabellen 2 bekend is van het deel van de bosrand van het Reichswald ter hoogte van restaurant De Diepen. Elders komt de soort langs de Grensweg voor op plaatsen met zieke eiken.

3.7.2 Resultaten veldonderzoek

Vliegend hert

Het Vliegend hert is op de Grensweg waargenomen op grotere afstand van De Banen. Het plangebied kan niet worden beschouwd als leefgebied voor het Vliegend hert.

Overige ongewervelde diersoorten

In groeve De Banen komt de Medicinale bloedzuiger voor. In 2008 is de soort hier met maximaal 3 individuen waargenomen. De soort is een graadmeter voor waterpartijen met een goede waterkwaliteit en hoge natuurwaarden. De Medicinale bloedzuiger is beschermd in Bijlage V van de Europese habitatrichtlijn doch niet beschermd in de Flora- en faunawet. Dat betekent dat geen aanvullende voorzieningen voor de soort hoeven te worden getroffen.

3.8 Flora

3.8.1 Literatuuronderzoek

Uit de beschikbare literatuur zijn in het plangebied geen beschermde soorten bekend.

3.8.2 Resultaten veldonderzoek

Drijvende waterweegbree

Drijvende waterweegbree (tabel 3) komt met een forse populatie voor in de Aaldonkse Beek ten zuiden van het plangebied, nabij buurtschap Aaldonk. In genoemde beek zou de soort op nog meer locaties voorkomen (www.limburg.nl), maar dit is niet vastgesteld. Drijvende waterweegbree kan zich na afronding van het de grondstoffenwinning vestigen in De Banen. Momenteel is de soort nog niet in plangebied De Banen aanwezig.

Overige flora

De licht beschermde Brede wespenorchis (tabel 1) heeft een groeiplaats in De Banen. De soort is in de omgeving van het gebied vrij zeldzaam.

4 Toetsing Flora- en faunawet

4.1 Flora- en faunawet

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Nederlandse Flora- en faunawet van kracht. Uitgangspunt van de Flora- en faunawet is om soorten te beschermen, niet individuele planten en dieren. Het gaat er daarbij om dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Vaak gaan werkzaamheden en bescherming van de soorten goed samen, vooral als het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht; dit zijn mitigerende maatregelen. Soms is het onvermijdelijk dat er schade wordt toegebracht aan beschermde planten en dieren en kunnen er overtredingen ontstaan met de navolgende verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. In dit hoofdstuk wordt per soort getoetst of er verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden worden.

4.2 Zoogdieren

4.2.1 Vleermuizen

De voorgenomen activiteit heeft geen negatieve invloed op het leefgebied van vleermuizen. Vaste verblijfplaatsen zijn in het gebied niet aanwezig. Velling van beplantingen die deel uitmaken van vliegroutes is niet aan de orde. Er ontstaat geen overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.

4.2.2 Das

Bij de effectbepaling voor de Das zijn de volgende typen gebruiksruijnte van belang (Hoogerwerf et al., 2001):

1. *burchtlocatie, straal 50 meter*. Een hoofdburcht (ook wel kraamburcht genoemd) bestaat uit meerdere gangen (pijpen) die meters onder het maaiveld en vanaf de ingang doorlopen. Door een straal van 50 meter rond de ingang van een willekeurige pijp aan te houden wordt rekening gehouden met ondergrondse uitbreidingen en het feit dat een Dassenburcht honderden vierkante meter groot kan zijn. Er wordt onderscheid gemaakt in hoofdburchten (kraamburchten) en bijburchten. Als aanvulling hierop wordt een regulier bewoonde burcht beschouwd als burchtlocatie;
2. *preferent leefgebied, straal 500 meter*. Dit is het (fictieve) favoriete foerageer- en leefgebied dat door de Das veelvuldig wordt gebruikt;
3. *het gebied tussen hoofdburcht en bijburcht* (een “reserveburcht” die kan fungeren als uitwijkmogelijkheid wanneer de hoofdburcht wordt verstoord. Ook jongen die juist de ouders hebben verlaten kunnen hun intrek nemen in deze burcht);
4. *foerageer- en uitloopgebied, straal 500 tot 1600 meter*. Dit gebied wordt door de Das eveneens gebruikt om te foerageren.

De werkzaamheden in het kader van het project De Banen, zijn gepland op minder dan 500 meter afstand van de belopen burchten. Dat betekent dat het plangebied ligt in het leefgebied van de Das. Geconstateerd is dat de Das gebruik maakt van het plangebied. Vooral in de graslanden in het voor de Das ingerichte gebied met kleine landschapselementen foerageert de soort (op wormen, veldmuizen en mollen). De delen van de groeve die in exploitatie zijn worden door de Das nauwelijks bezocht, en deze delen kunnen niet tot het foerageergebied van de soort worden gerekend.

De Das is reeds jarenlang aanwezig op korte afstand van groeve De Banen. De soort heeft in het verleden geen negatieve invloed ondervonden van de grondstoffenwinning. Reeds jaren

geleden is het noordelijke deel van het plangebied ingericht met kleinschalige landschapselementen (bosjes, hagen). Hierdoor is een optimaal leefgebied voor de soort aanwezig en kan de soort in een goede harmonie met de grondstoffenwinning in het gebied leven.

Er ontstaan bij de uitvoering van het initiatief geen overtredingen van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.

4.2.3 *Wild zwijn*

Daar waar het Wild zwijn in de huidige situatie vanuit het Reichswald De Banen in trekt, wordt de bestaande grondstoffenwinning verder uitgevoerd. Het negatieve effect op de gunstige staat van instandhouding is niet aanwezig. Er zal bij de uitvoering van het project grondstoffenwinning De Banen geen overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet optreden.

4.2.4 *Eekhoorn*

Er zullen bij de uitvoering van het project De Banen geen verstoringen van het leefgebied van de Eekhoorn optreden en daarmee zullen geen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet optreden. De nestlocatie bevindt zich buiten de invloed van de activiteit, namelijk in het voor de Das kleinschalig ingerichte gebied.

4.3 **Broedvogels**

Bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden zal het leefgebied van de Boomvalk, Buizerd, Havik, Huismus, Sperwer, Steenuil en Wespandief een natuurgebied worden. Dit zal niet leiden tot negatieve effecten op de voedselvoorziening van deze soorten. Het bos, de beplantingen en erven waar de soorten broeden, blijven behouden en worden niet verstoord bij de uitvoering van zandwinning De Banen. Bij de uitvoering van dit project ontstaan voor deze vogelsoorten geen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet, mits de in paragraaf 6.2 beschreven mitigerende maatregelen worden toegepast.

4.4 **Vissen, reptielen en amfibieën**

Het noordelijke deel van het plangebied (de Kroonbeek en omgeving), maakt deel uit van het leefgebied van Hazelworm, Levendbarende hagedis, Ringslang en Zandhagedis. In hoeverre beschermde vissoorten voorkomen in de Kroonbeek is alleen buiten het plangebied onderzocht. Echter, binnen het plangebied zijn geen wijzigingen aan de Kroonbeek voorzien binnen het kader van de ontgrondingsvergunning.

Het leefgebied van Hazelworm, Levendbarende hagedis, Ringslang en Zandhagedis beperkt zich tot de zone langs de Kroonbeek, het terrein tussen de Kroonbeek en de Grensweg en het voor de Das kleinschalig ingerichte gebied. In deze delen van het plangebied zijn vanuit de ontgrondingsvergunning geen werkzaamheden gepland. Om deze reden zal bij de uitvoering van de grondstoffenwinning De Banen geen overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet optreden ten aanzien van de genoemde soorten.

4.5 **Ongewervelde diersoorten**

De Banen behoort niet tot het leefgebied van het Vliegend hert. Bij de uitvoering van het project Zandwinning De Banen, ontstaan geen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor wat betreft het Vliegend hert.

4.6 **Flora**

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten van tabel 2 of tabel 3 aanwezig.

5 Toetsing overige natuurwetten en regelgeving

5.1 Natuurbeschermingswet

5.1.1 Algemeen

Op 1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 (NBwet) in werking getreden. Deze wet heeft als doel het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten) in Nederland. De Natura 2000-gebieden bestaan uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De Habitatrichtlijngebieden zijn aangemeld voor het beschermen van andere diersoorten en habitattypen (natuurtypen) waarvoor Europa op wereldschaal, een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Samen vormen deze gebieden het Europese Natura 2000 netwerk.

Indien een activiteit leidt tot negatieve effecten op een Natura 2000 gebied is een Natuurbeschermingswet vergunning noodzakelijk. Om deze vergunning te verkrijgen dient een Habitattoets uitgevoerd te worden

Door recente wijzigingen als gevolg van de Crisis en Herstelwet is een uitzondering op bovenstaande toetsing van toepassing voor bestaand gebruik. Indien activiteiten voor 2010 gestart zijn en ongewijzigd worden voortgezet zijn deze niet vergunningsplichtig in het kader van de NB-Wet en hoeft er geen habitattoets uitgevoerd te worden.

5.1.2 Toetsing Natuurbeschermingwet

De grondstoffenwinlocatie De Banen ligt niet in Natura 2000 gebied en grenst ook niet aan dergelijke gebieden. in de nabijheid van het plangebied ligt wel een aantal Natura 2000 gebieden.

In figuur 5.1 zijn deze gebieden weergegeven.

Gebied	Aangewezen als	Provincie	Ligging ten opzichte van plangebied
Sint Jansberg	Natura 2000 Habitatrichtlijngebied	Gelderland / Limburg	± 3 km
Bruuk	Natura 2000 Habitatrichtlijngebied	Gelderland	± 3,5 km
Oeffelter Meent	Natura 2000 Habitatrichtlijngebied	Noord-Brabant	± 3,3 km
Zeldersche Driessen	Natura 2000 Habitatrichtlijngebied	Limburg	± 2,5 km
Reichswald	Natura 2000 Habitatrichtlijngebied	Nordrhein-Westfalen (Duitsland)	± 2 km

Figuur 5.1 Nabij het plangebied gelegen beschermde natuurgebieden.

De continuering van het bestendige gebruik van het gebied, de winning van grondstoffen, valt onder de definitie van bestaand gebruik. De activiteit wordt ongewijzigd voortgezet en is gestart ruim voor 2010. De activiteit is daarmee vrijgesteld van verdere toetsing aan de Natuurbeschermingswet.

5.2 Boswet

5.2.1 Algemeen

Houtopstanden buiten de bebouwde kom bestaande uit een rij van tenminste 20 bomen of een oppervlakte van tenminste tien are, bestaande uit boomvormers (stamdiameter tenminste 0,1 m) zijn beschermd binnen de Boswet. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt. De Boswet treedt echter terug wanneer de houtopstand aanwezig is op een perceel dat in het gemeentelijk bestemmingsplan niet bestemd is als bos, natuur, landschappelijk element of vergelijkbare aanduidingen.

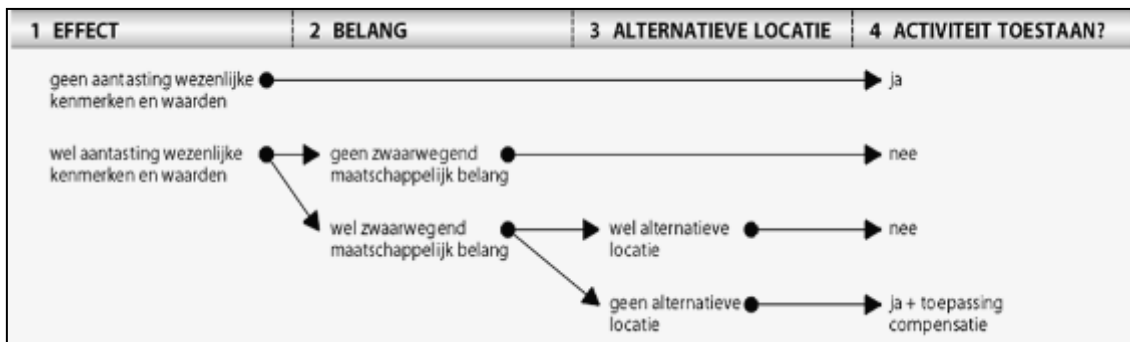
5.2.2 Toetsing Boswet

In het plangebied bevinden zich diverse bomen, bomenlanen en bosschages. De meld- en herplantplicht uit de Boswet is niet aan de orde, omdat zandwinning De Banen in het gemeentelijk bestemmingsplan bestemd is als grondstoffenwingebied. Als de velling van bomen benodigd is, dan wordt daarmee voorzien in de realisatie van de bestemming van het gebied.

5.3 Provinciaal Natuurbeleid

5.3.1 EHS

De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur met bos- en natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheersgebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (WRO) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Limburg is vastgelegd in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg van 2010. De meest recente vaststelling is weergegeven op de Groene Waardenkaart uit het POL van januari 2011.

Figuur 5.2 Het "nee tenzij"-principe van het compensatiebeginsel

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het "nee, tenzij" principe. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS gebied, dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dient te worden gecompenseerd conform de Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden van de provincie Limburg. In figuur 5.2 is dit stapsgewijs weergegeven.

5.3.2 POG

Naast de EHS voorziet het Provinciaal Omgevingsplan Limburg in gebiedsbescherming voor de zogeheten Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). In de als POG aangemerkte terreinen is een "ontwikkelingsgerichte basisbescherming" van natuur- en landschapswaarden aan de orde. De meest recente vaststelling is weergegeven op de Groene Waardenkaart uit het POL van januari 2011.

5.3.3 Aanvullende aanduidingen

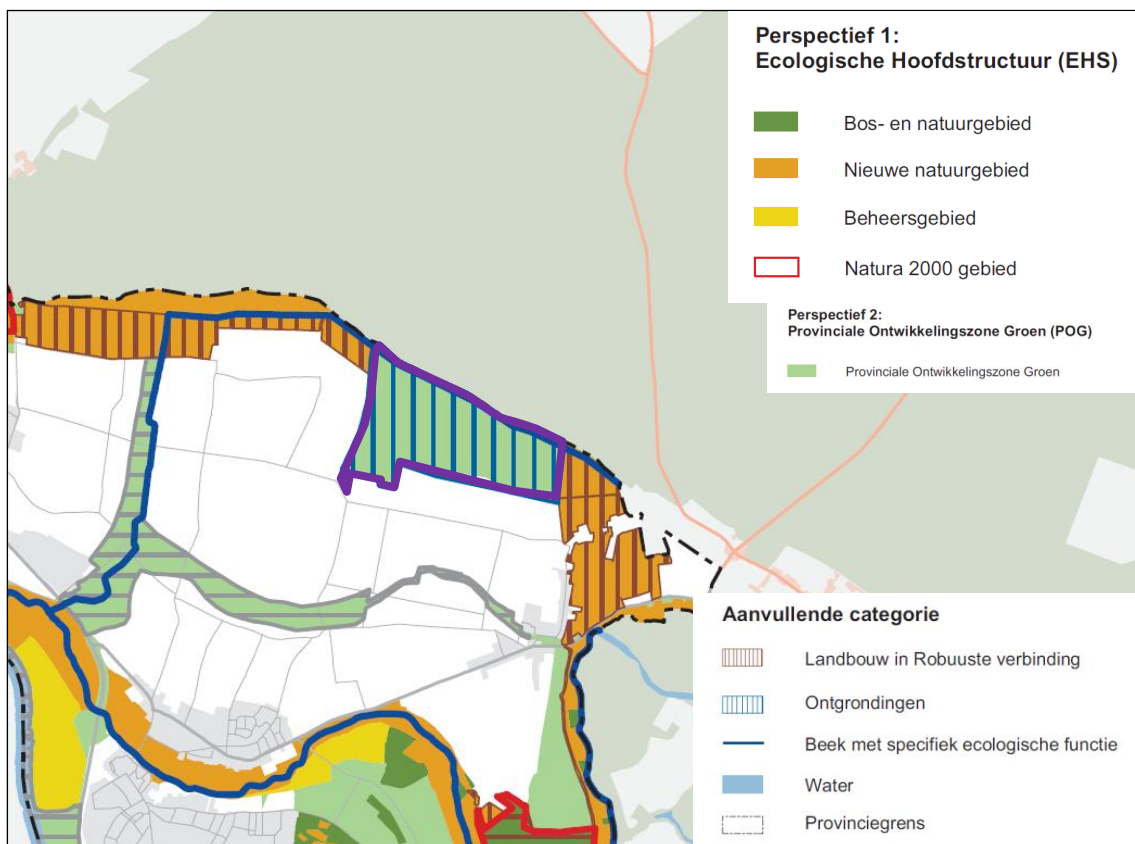
Naast POG en EHS zijn op de Groene waardenkaart uit het POL een aantal aanvullende aanduidingen weergegeven. Bij waterlopen is er onderscheid gemaakt in beken met een algemeen ecologische functie of een specifiek ecologische functie. Bij laatstgenoemde categorie zijn de aanwezige en/of potentiële natuurlijke waarden en kwaliteit, zoals waterkwaliteit en aanwezigheid van kwetsbare soorten, hoger. Ook kan de aanduiding

aangeven dat de verbetering van de ecologische kwaliteit van deze beken meer prioriteit heeft als in de beken met een algemeen ecologische functie. Ook zijn bepaalde gebieden gemarkeerd met **ontgrondingen**. Het zijn gebieden waar de provincie Limburg vergunning heeft verleend of beoogd te verlenen en waar de eventueel onderliggende aanduiding van kracht wordt na afronding van de grondstoffenwinning.

5.3.4 Toetsing Provinciaal Natuurbeleid

Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS. De EHS-aanduiding geldt wel voor enkele aangrenzende percelen. De uitvoering van het initiatief heeft daarop geen invloed. Het plangebied is geheel aangewezen als POG-gebied. Eveneens is de aanduiding Ontgronding aanwezig. De realisatie van de POG komt dus aan de orde als de uitvoering van de grondstoffenwinning is voltooid. Door middel van een adequate terreinmodellering wordt een goede uitgangssituatie voor vormen van natuur- en landschapsontwikkeling gecreëerd. De Kroonbeek, die door het noordelijke deel van het plangebied loopt, is gemarkeerd als beek met Specifiek Ecologische Functie.

Een “nee, tenzij” afweging is niet aan de orde omdat er geen sprake is van aantasting, maar van realisatie van de EHS.

Figuur 5.3 Provinciaal Omgevingsplan Limburg, Groene waarden. Paars is begrenzing plangebied De Banen.

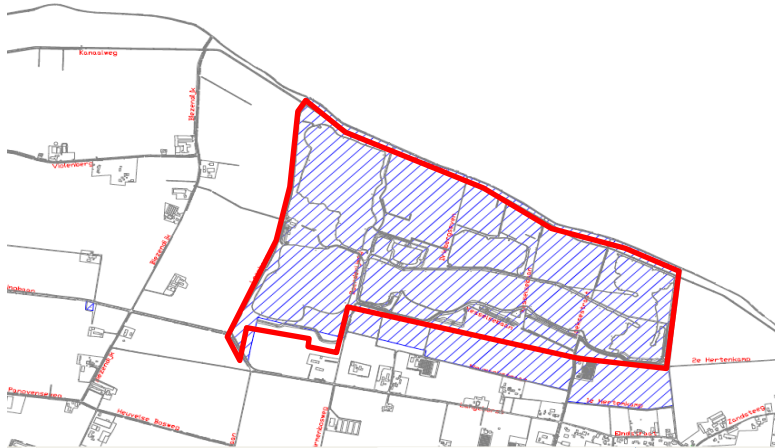
5.4 Gemeentelijk natuurbeleid

5.4.1 Algemeen

In de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Gennep 2010 (verder APV genoemd), heeft de gemeenteraad van Gennep een regeling opgenomen op grond waarvan het verboden is bomen of houtopstanden te kappen. Als één of meerdere bomen (houtopstand of een bosje) worden gekapt, kan in sommige situaties een kapvergunning nodig zijn. Van kappen kan ook sprake zijn als er zeer drastisch wordt gesnoeid, bijvoorbeeld het verwijderen van de kroon uit een boom. In de meeste gevallen zal voor het kappen van een houtopstand of boom een vergunning nodig zijn op grond van de APV versie 2010. Dit geldt zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

5.4.2 Toetsing kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening

De aanvraag van een kapvergunning is noodzakelijk als velling binnen kapvergunningplichtige gebieden aan de orde is. Uit figuur 5.4 blijkt dat de gehele zandwinning De Banen kapvergunningplichtig gebied is.

Figuur 5.4 Kapvergunningplichtige gebieden. De blauwe arcering, die samenvalt met De Banen, duidt gebieden met beschermwaardige houtopstanden aan.

6 Mitigerende maatregelen

6.1 Inleiding

In hoofdstuk 4 zijn de effecten van de werkzaamheden in het plangebied op de aangetroffen beschermde soorten beschreven en getoetst aan de Flora- en faunawet. Uit de toetsing blijkt dat voor de beschermde soorten waarvoor verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden worden geen overtredingen van de bepalingen in de Flora- en faunawet ontstaan. In dit hoofdstuk wordt per soortgroep aangegeven welke mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden om overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet te voorkomen.

Mitigerende maatregelen zijn alleen aan de orde voor broedvogels, niet voor overige soortgroepen.

6.2 Broedvogels

Om te voorkomen dat broedvogels worden verstoord, dient het volgende te worden uitgevoerd:

1. uitvoeren van een terreininspectie minder dan één maand voorafgaand aan de start van de werkzaamheden op de aanwezigheid van territoria van nieuw gevestigde broedvogels genoemd op de checklist. Waargenomen nesten en nestholen markeren in terrein en vastleggen op kaart;
2. verwijderen van de vegetatie en bovengrond vindt plaats in de periode oktober - februari om verstoring van broedvogels te voorkomen;
3. voorkomen van nieuw-vestiging van broedvogels op de van vegetatie ontblote grond door de te vergraven terreindelen frequent te belopen, te berijden of te bewerken;
4. indien binnen het te ontgronden terrein nesten en nestholen van genoemde broedvogels zijn gemarkeerd, worden de werkzaamheden tot op 30 meter afstand uitgesteld totdat met zekerheid is vastgesteld dat de broedlocaties zijn verlaten.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusie Flora- en faunawet

Uit het voorgaande blijkt dat geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75, vijfde lid, onderdeel C bij het ministerie van EZ. De mitigerende maatregelen genoemd in hoofdstuk 6, worden voldoende geacht om te voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding van deze soorten in het geding komt.

De lokale Dassenpopulatie ondervindt geen hinder van zandwinning De Banen. De zandwinning vindt al geruime tijd plaats binnen het leefgebied van de Das en binnen een afstand van enkele honderden meters van de burchtlocaties. Voor de Das behoeft daarom geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75, vijfde lid, onderdeel C bij het ministerie van EZ te worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet zijn, voor de aanvraag van een ontheffing, de inventarisatiegegevens van 3 jaar voor vleermuizen geschikt en voor overige dier- en plantengroepen zijn inventarisatiegegevens van 5 jaar geschikt. Dat betekent dat na 3 jaar het vleermuizenonderzoek en na 5 jaar voor overige dier- en plantengroepen moet worden geactualiseerd.

7.2 Conclusie Natuurbeschermingswet 1998

Er is sprake van ongewijzigde voortzetting van activiteiten die gestart zijn voor 2010. De activiteiten vallen daarmee onder “bestaand gebruik” en zijn daarmee niet vergunningsplichtig in het kader van de NB-wet.

7.3 Conclusie Boswet

In het plangebied bevinden zich diverse bomen, bomenlanen en bosschages. De meld- en herplantplicht uit de Boswet is niet aan de orde, omdat zandwinning De Banen in het gemeentelijk bestemmingsplan bestemd is als grondstoffenwingebed. Als de velling van bomen benodigd is, dan wordt daarmee voorzien in de realisatie van de bestemming van het gebied.

7.4 Conclusie Provinciaal Natuurbeleid

Het plangebied is geheel aangewezen als POG-gebied. Eveneens is de aanduiding Ontgronding aanwezig. Realisatie van de POG komt aan de orde als de uitvoering van de grondstoffenwinning is voltooid. De Kroonbeek, die door het noordelijke deel van het plangebied loopt, is gemarkeerd als beek met Specifiek Ecologische Functie. Een “nee, tenzij” afweging is niet aan de orde.

7.5 Conclusie Kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening

De aanvraag van een kapvergunning is noodzakelijk als velling binnen kapvergunningplichtige gebieden aan de orde is. Zandwinning De Banen is een kapvergunningplichtig gebied.

7.6 Aanbevelingen Flora- en faunawet

Er wordt aanbevolen om monitoring van flora en fauna zodanig uit te voeren dat dit steeds minimaal 1 jaar vooruitloopt op de fasering van de werkzaamheden. Er kan dan met de werkplanning rekening worden gehouden met beschermde flora en fauna. In de praktijk blijkt dat de natuur dynamisch is en soorten vestigen (of verlaten).

8 Literatuur

- ANWB, 2004. ANWB Topografische Atlas Limburg 1: 25.000. ANWB / Topografische Dienst Nederland, Den Haag / Emmen.
- Crombaghs, B. et al., 2000. Vissen in Limburgse Beken – De verspreiding en ecologie van vissen in stromende wateren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- De Jong, V, M. Dorenbosch & R. Krekels, 2006. Zandhagedis en Gladde slang in Limburg. Actieplan 2006-2010. Natuurbalans – Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Dijkstra, K. et al., 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis / KNNV Uitgeverij / EIS Nederland, Leiden.
- Donker, A. (2001). Tellen van reptielen met een nieuwe methode. De Levende Natuur 102 (6):286- 287.
- Huizenga, C. et al., 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings, F. et al., 1985. Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging. Natuurbeheer in Nederland. Deel 3. Pudoc Wageningen. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels Zeist.
- Hustings, F. et al., 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings, F., 2009 en 2010. Vogels van afgraving Teunesen en heggegebied De Banen 1997-2008/2009, Milsbeek.
- Hustings, F., 2011. Veldonderzoek 2010 Afgraving Teunesen en heggegebied De Banen, Milsbeek 1997-2008.
- Krekels, R, J. Thissen & J. de Valk, 2006. Amfibieën en reptielen in het ketelweld. In: Natuurhistorisch Maandblad, 5/2006, p. 131-137.
- Lange, P. et al., 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV / Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2002. Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van september 2004, wijziging van artikel 75 van de Flora en faunawet. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van 5 november 2004, wijziging Rode Lijsten voor bedreigde dier- en plantensoorten. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2010. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Ministerie van LNV, Den Haag.
- NABU & WMG, 2007. Toekomstvisie Ketelweld.

Provincie Limburg, 2005. Verspreidingsgegevens avifauna. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Provincie Limburg, 1998 / 2006. Verspreidingsgegevens flora. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Provincie Limburg, 2011. Provinciaal Natuurbeheerplan Limburg. Partiële Herziening IX deel 2. Tevens POL herziening op onderdelen EHS. Maastricht.

Schober, W. & E. Grimberger, 2001. Gids van de Vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische Eilanden. Tirion Uitgevers, Baarn.

Sierdsema, H., 1995. Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen. SBB-rapport 1995-1, SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. SBB/SOVON, Driebergen/Beek-Ubbergen.

Smit, J. & R. Krekels, 2006. Actieplan Vliegend hert in Limburg 2006-2010. EIS Nederland, Leiden.

Stichting Census, 2004. Dachsebaue im Reichswald bis zum Jahre 2003

Van Buggenum, H. et al., 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Van der Meijden, R., 1996. Heukels' flora van Nederland. Rijksherbarium / Hortus Botanicus, Rijksuniversiteit Leiden. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Van der Werf, S., 1991. Natuurbeheer in Nederland deel 5 – Bosgemeenschappen. Pudoc, Wageningen.

Van Dijk, A.J., 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Van Heusden, W.R.M. en Vreugdenhil S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet - Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied.

Weeda E.J. et al., 2003. Nederlandse oecologische flora wilde planten en hun relaties. KNNV Uitgeverij / IVN, Haarlem.

Waterschap Peel en Maasvallei, oktober 2011. Visgegevens 1990, 1996, 2007 en 2011 van Kroonbeek en Teelebeek.

Natuurhistorisch Genootschap, 2006. Themanummer Ketelwald Natuurhistorisch Maandblad jaargang 95, mei 2006, Maastricht.